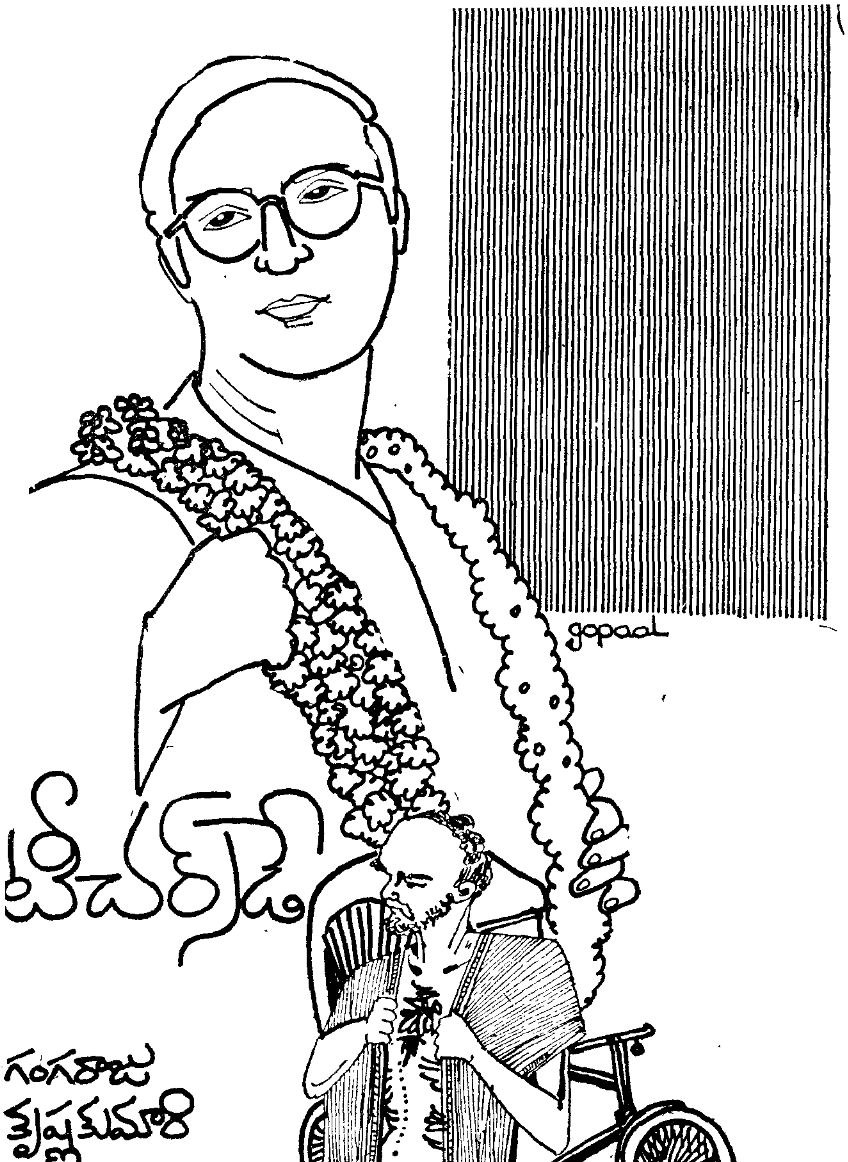

టీచర్సుడే

గంగరాజు కృష్ణకుమారి

ఆదేమిటో అంతుపట్టక ఆశ్చర్యపోతున్నాడు రాజారావు. "ఏమిటి? ఏదయినా వ్యవహారంలో సాక్ష్యమివ్వాలా కొంపతీసి, అసలే రోజులు బాగాలేవు. బడిపంతులు జీవితమే దినగండంగా వున్నది" అతని ఆలోచనలు పరిపరివిధాల పోతున్నాయి.

తర్వాత వారు తెల్పిన సారాంశం ఇది. వీళ్ళిద్దరూ ఒక సాంఘిక సంస్థ కార్యకర్తలట.

ఈరోజు టీచర్సుడే కావటంతో ఒక ఉపాధ్యాయుడిని సత్కరించి ఫలితాన్ని పొందునామని నిర్ణయించుకున్నారుట. ఆ మహాభాగ్యాన్ని ఉపాధ్యాయుడయిన రాజారావు వారికి కలిగించాలని కోరారు.

"రెండు రోజుల ముందే మీకీవిషయాన్ని తెలియ చేయాలనుకున్నాము. కానీ పనుల వత్తిడిలో రాలేకపోయాము. క్షమించండి. మీరు శ్రమ అనుకోకుండా వెంటనే బయలుదేరండి" అన్నాడు రెండో ఆయన. పేరు రంగనాథంట. ఎంతో వినమ్రతతో అడుగుతున్నాడు.

"మా అబ్బాయి ఆనందు మీ స్టూడెంటేనట. మిమ్మల్ని గురించి ఎంతో గొప్పగా చెప్తూ వుంటాడు. ఇప్పుడసలు వాడు చెప్తేనే మీ ఇల్లు గుర్తు తెల్సుకోకలిగాము" ముకుందరావు మళ్ళీ అందుకున్నాడు.

ఆ ఆనందు సంగతి తెలియంది కాదు రాజారావుకు. మాస్టర్లకు మారుపేర్లు పెట్టటంలో మహాఘటికుడు.

"పెద్దవాళ్ళకెవరికన్నా ఇటువంటి సన్మానాలు చేస్తే బాగుంటుంది. కాని మాబోటివాళ్ళకెందుకండీ" అని రాజారావు ఎంత చెప్పినా వారు వినిపించుకోలేదు.

గట్టిగా రానంటే కాళ్ళూచేతులు కట్టేసి కార్లో వేసి తీసుకు వెళ్ళేటట్లున్నారు. ఇప్పుడే వస్తానని లలితతో చెప్పాను. కాఫీ కలుపుతున్న ఆమె తెల్లబోయి చూస్తున్నది.

మహా తొందర పెట్టేస్తున్నారు వాళ్ళు. ఇక తప్పదని కారులో ఎక్కాడు.

అసలు ఈ టీచర్సుడే తతంగం మధ్యాహ్నం స్కూల్లో జరిగింది, మీటింగు పేరుతో.

ఉపాధ్యాయులంతా దేశ శ్రేయస్సుకు పాటుపడాలనీ, భావిభారత పౌరుల భవిష్యత్తు వీరి చేతుల్లోనే వున్నదనీ, ప్రధానోపాధ్యాయులవారు గుర్తుచేస్తే ఆ క్షణంలో పరవశించిపోయారు ఉపాధ్యాయులంతా.

నెల నెలా సరిగా అందని జీతాలు కానీ విడుగూ బొడుగూ లేని జీవితాలు కానీ గుర్తుకు రాలేదు అప్పుడు.

నిజమే ఉపాధ్యాయుల పాత్ర ఎంతయినా వున్నది. ఎలక్షన్ల ముందు జనాభా లెఖ్ఖలు సేకరించటానికి, విమ్మర్సిలో ఫామిలీ ప్లానింగు ఆపరేషన్లు చేయించుకోమని జనాన్ని ఒప్పించేటందుకు పల్లెపల్లెకూ ఇంటింటికీ తిరగటానికి ఎంతయినా ఉన్నది అనుకున్నాడు.

ఇంతలో కారు అందంగా అలంకరించిన ఒక భవనం ముందు ఆగింది. ముకుందరావూ, రంగనాథం రాజారావును లోపలికి తీసుకువెళ్ళి ఆ సంస్థ అధ్యక్షునికీ కార్యదర్శికీ పరిచయం చేశారు. నమస్కారాలయినాయి.

వారి ముఖాల్లో పోగొట్టుకున్నదేదో దొరికినంత ఆనందం తొంగి చూసింది.

తరువాత ఒక్కొక్కరూ ఆహ్వానితులు రావటం మొదలయింది ఒక గంట గడిచాక కార్యక్రమం మొదలయింది ప్రార్థనతో.

పేరుపేరునా అందరికీ స్వాగతాలు అయినాయి.

రాజారావును వేదికపైకి ఆహ్వానించారు.

పిల్లలకు పాఠాలు చెప్పటం తప్ప ఉపన్యాసాలు ఇవ్వటం అలవాటు లేని రాజారావు సభికుల నుద్దేశించి ఎట్లా మాట్లాడాలా

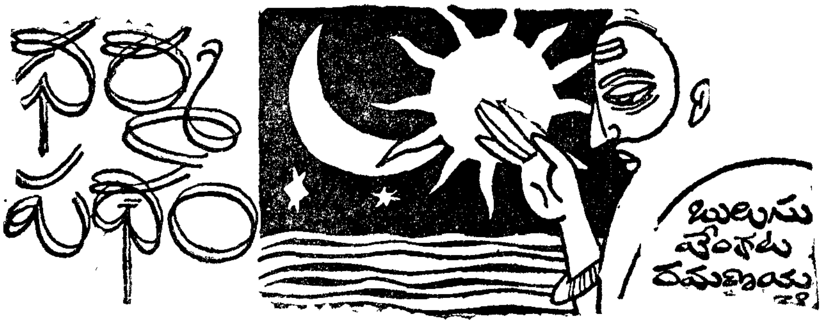

యోగ చతుష్టయం

మానవులు మోక్షమును పొందుటకు తగినవి యోగమార్గాలు. ఆ యోగాలు నాలుగు విధాలుగా ప్రసిద్ధములై ఉన్నాయి. అవి- (1) భక్తి యోగం, (2) కర్మ యోగం, (3) జ్ఞాన యోగం, (4) రాజ యోగం. ఈ యోగాలన్నింటిలోనూ నాల్గవ యోగమే అత్యుత్తమమైనదని, యోగరాజమనీ అంటున్నారు. అందువల్లనే దానికి రాజయోగమనే పేరు వచ్చింది.

పై యోగాలలో ఒకదాని కంటె మరొకటి మేలైనది. భక్తియోగం కంటె కర్మ యోగం ఉత్కృష్టమైనది. దానికంటె జ్ఞానయోగం మేలైనది. దానికంటె రాజ యోగం గొప్పది. అందువల్లనే దీనికి సర్వోత్కృష్టత లభించినది.

భక్తియోగం మిగిలిన యోగాలకంటె సులభమైనది. దానికి ఎక్కువ శ్రమ అక్కర్లేదు. మనస్సును భగవంతుని పైనే ఉంచి స్తోత్రం చెయ్యడం, పాటలు పాడడం, పూజలు, భజనలు చెయ్యడం ఈ యోగం లోని భాగాలు. కాని యీ యోగం వల్ల మోక్షం సాధించడానికి చాలాకాలం పడుతుంది. సర్వ జనులకూ సాధ్యమైన యీ యోగాన్ని పిపీలికా మార్గమని అంటారు. కార్యసాధన చీమ నడకవలె సాగుతుందన్న మాట! చీమ గమ్యస్థానాన్ని చేరాలంటే చాలా కాలం తీసుకుంటుంది. అది చెట్టు కొనకొమ్మ మీద ఉన్న పండు దగ్గరకు మిక్కిలి మెల్లగా పోయి, దానిని అనుభవిస్తుంది.

కర్మయోగం భక్తియోగం కంటె కష్టమైనది. కర్మాచరణ అందరికీ సాధ్యపడదు. దాని మూలంగా లక్ష్యం సాధించడానికిన్నీ చాలాకాలం పడుతుంది. దానికి ఎంతో సహనం ఉండడం అవసరం. అందువల్ల చాలామంది యీ మార్గాన్ని అనుసరించరు.

జ్ఞానయోగం కర్మయోగం కంటె కష్టసాధ్యమైనది. దానికి గొప్ప మేధాశక్తి అవసరం. గమ్యాన్ని చేరడానికి మిగిలిన రెండింటి కంటె ఇది తక్కువ కాలాన్నే తీసుకుంటుంది కాని ఇది ఏ కొద్ది మందికో తప్ప అందరికీ సాధ్యం కాదు. ఇది ప్రజ్ఞా సాధ్యమే అని తెలిసి చాలామంది దీని జోలికి పోరు.

రాజయోగం ఇతర యోగాల కన్న చాలా కష్టసాధ్యమైనదే! దీని మూలంగా కొలది కాలంలోనే గమ్యాన్ని చేరవచ్చు. ఈ యోగాన్నే విహంగ మార్గమంటారు. అంటే పక్షి రివ్వున ఎగిరిపోయి వృక్షం చివరి ఫలమును ఆస్వాదించు పద్ధతి. ఈ యోగంలో అనేక పద్ధతు లున్నవి వీటిలో హఠయోగం, లంబికాయోగం అసాధ్యాలు. సరియైన పద్ధతిలో లేకపోతే వాటివల్ల ప్రమాదం కూడాను. కుండలినీ యోగం మాత్రం ప్రమాద రహితమైనది. సౌమ్యమైనది. ఇది వెన్నెముక క్రింద చివరి భాగంలో పామువలె ముడుచుకుని ఉండే శక్తినే కుండలినీ శక్తి అంటారు. ఏ జన్మ తపోలకయినా ఈ శక్తి ప్రబోధింప బడాలి. గురువు ఉపదేశించిన విధంగా ప్రాణాయామం వల్లనే ఇది మేల్కొంటుంది. యోగ సాధన చేసేవారు గురువు ఆదేశాన్ని తప్పక అనుసరించాలి స్వయంగా పుస్తకాలు చూచి సాధన చెయ్యకూడదు. దానివల్ల అనేక ప్రమాదాలు సంభవించ వచ్చును.

కొంతసేపు మాట్లాడవచ్చో అనుకుంటున్నాడు.

అధ్యక్షులవారు తమ సంస్థ ఇంతవరకూ చేస్తున్న సేవలనూ, బాల్యంలో ఉపాధ్యాయులవద్ద తమ అనుభవాలూ అనర్గళంగా అర్ధగంట ఉపన్యసించి బోరు కొట్టించారు.

కొందరు అభ్యుదయ కవులు ఉపాధ్యాయుల పై కవితలు, గేయాలు చదివారు.

ఇంకా కొందరు ఈ సంస్థ చేస్తున్న మహత్కార్యాలను ప్రశంసిస్తూ అభినందించారు. ఇంకా ఇట్లాగే ఎన్నో సేవలు చేయాలన్నారు.

అనంతరం ప్రస్తుత ముఖ్యపాత్ర రాజారావుని గూర్చి చిరు పరిచయం కానిచ్చి పూల మాలాలంకృతుణ్ణి చేసి శాలువా కప్పారు అధ్యక్షులవారు.

టీచర్స్ డే

ఇక రాజారావు మాట్లాడవలసిన సమయం వచ్చింది.

అనవసరమైన పొగడ్తలకు పోకుండా అసలు ఈ రోజు ఇంత వేడుకగా జరుపుకోవటానికి కారకులయిన డాక్టర్ శ్రీ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణగారిని గురించి క్లుప్తంగా చెప్పాడు. కేవలం ఉపాధ్యాయుడికి ఒకరోజు సన్మానం చేసి బాధ్యత నెరవేర్చుకోవటం కాకుండా ఆ మహనీయుని సిద్ధాంతాలను అమలు పర్చటానికి ప్రయత్నించమని అంటూ, ఉపాధ్యాయులకు అందరి సహకారము అందివ్వాలని కోరాడు.

విద్యార్థుల పట్ల ఇటు తల్లితండ్రులూ అటు ఉపాధ్యాయులూ ఇద్దరూ తగిన శ్రద్ధ తీసుకుంటే వారి భవిష్యత్తు బంగారు బాటగా అవుతుందని చెప్పి కృతజ్ఞతలతో శలవు తీసుకున్నాడు.

పత్రికలవారూ, ఫొటోగ్రాఫర్లూ ప్రముఖ వ్యక్తుల పేర్లూ, బొమ్మలూ ముందు వచ్చేటట్లు శ్రద్ధ తీసుకున్నారు.

వందన సమర్పణ అనంతరం వేదిక దిగే సరికి పది గంటలయింది.

కార్యకర్తలు ఆహ్వానితులలో గొప్పవారితో మాట్లాడుతూ వారెంతో శ్రమపడి వచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెల్పడంలో పడి రాజారావు సంగతి మరచిపోయారనే చెప్పవచ్చు.

ఒక బతకలేని బడిపంతులుకు సహాయం చేశాము, శాలువా యిచ్చి, ఇక మన సంస్థ ఈ ఉపాధ్యాయ దినం ఘనంగా జరుపుకున్న ఖ్యాతి వచ్చింది అని తృప్తి పడుతున్నారు.

అసలా రోజు ఒక వందేళ్ళ ముసలావిడకి సన్మానం చేయాలనుకున్నారు. అర్ధాంతరంగా ఆయనకేదో అవాంతరం రావటంతో ఆయన రాలేదు.

ఇక రాజారావుని శరణు వేడుకున్నారు. ఈ విషయం వారి సంభాషణను బట్టి తెలిసిందతనికి

సరేలే, తనవల్ల ఓ కార్యక్రమం నిర్విఘ్నంగా కొనసాగింది అనుకున్నాడు.

అతని కారులో తీసుకొచ్చినవారి జాడా జవాబూ లేదు అహ్వానితులలో ఒక పెద్ద వారిని అర్జంటుగా స్టేషనుకు తీసుకు వెళ్లారని తెల్సింది.

ఇక హాలులో వెళ్దామని బయటకు వచ్చేసరికి వాన పెద్దది అయింది. అక్కడనుండి ఇంటికి చాలా దూరం. వచ్చేటప్పుడు కారులో కనుక తెలియలేదు.

ఎలక్షన్లప్పుడు ఓటు వేయటానికి 'తరువాత సంగతి నాకొదిలేయ్' అన్నా వినక బలవంతంగా వాహనమెక్కించి తీసుకుపోయి, ఓటేసి బయటకు వచ్చేసరికి బాడుగకయినా ఒక బండి కనపడక చచ్చి చెడి నడచి రావటం గుర్తొచ్చింది.

నిజమే మనిషి విలువ అంతే. ఓటు డబ్బాలో వేసేవరకే, తరువాత ఎవరెవరో.

ఒక రిక్షా పోతుంటే పిల్చి అడిగాడు. రాత్రిపూట అందులో వాన కనుక మూడు రూపాయలిమ్మన్నాడు. ఇక బేరంచేసి లాభం లేదు. జేబులోవున్న డబ్బులే నాలుగు రూపాయలు. తప్పదు కనుక గుర్తుచెప్పి రిక్షా ఎక్కాడు. బాగా చలి వేస్తుంటే భుజంమీద శాలువా నిండుగా కప్పుకున్నాడు. నిజంగా తాను ఉపాధ్యాయుడయినందుకు, చలికి శాలువా కప్పుకుని వెచ్చగా ఎంతో హాయి అనుభవిస్తున్నాడు.

చేతులో పూలమాలను చూస్తుంటే ఏవో తీయని ఆలోచనలు వస్తున్నాయి.

అసలారోజు రాజారావు వివాహమైన రోజు. పెద్దగ పార్టీలూ, వేడుకలూ జరుపుకోలేకపోయినా సాయంత్రం ఇద్దరూ కల్సి గుడికివెళ్లి భగవంతుని ప్రార్ధించుకుని వస్తూ స్వీట్సుతెచ్చి పిల్లలకిస్తారు.

అందుకోసమే మధ్యాహ్నం కాఫీ తాగకుండా ఆదాచేశాడు. తన సంసారం చిన్నదే అయినా బరువు బాధ్యతలు బాగానే వున్నాయి. స్వంతవూరు వదిలిరాని తల్లిదండ్రులకు నెల నెల కొంత డబ్బు పంపాలి. చెల్లెలి పెండ్లి బాధ్యత తనపైనే వున్నది. ప్రేమించి పెండ్లి చేసుకుని పెద్ద వుద్యోగంలో వున్న అన్న కన్నవారి ఆలనా పాలనా కనుక్కోడు. అందుకే తానా బాధ్యతలు స్వీకరించాడు

నాల్గు రూపాయలలో రిక్షావాడికి మూడు ఇవ్వవలసివస్తే మిగిలినరూపాయితో స్వీటు ఏదైనా కొద్దిగా తీసుకు వెళ్దామనుకున్నాడు కానీ అప్పటికే షాపులు మూసేశారు.

ఇంటి దగ్గరకు వచ్చేసరికి రిక్షా ఆపమని చెప్పి డబ్బు తీస్తూ దిగేశాడు.

లోపలకు నడవబోతూవుండగా 'బాబూ' అని పిల్చాడు రిక్షా అతను

"ఇంకా ఏమిటి? అడిగినంతా ఇచ్చేశాను కదా" తిరిగి చూశాడు.

"చలికి ఆగలేకుండా వున్నాను బాబూ! చిన్న దుప్పటిముక్క ఇప్పించండి! చిరిగి పోయిన పాతబట్టయినా సరే మీకు పుణ్యం వుంటుంది" అంటూ వణికి పోతున్నాడు.

నిజమేమో! కాళ్ళపైకి వున్న నిక్కరూ, పైన అంతా చిరుగులతో వున్న బనీనూ. వయోభారం జీవనభారమే కాకుండా, మనుష లందరి భారాన్ని రిక్షాలో కూర్చో పెట్టి మోస్తూ వుండటం, పీటిలా వంగిపోయిన నడుము. అతన్ని చూస్తూ వుంటె ఏదో ఆవేశం వచ్చింది. ఇంకేదో భావం మెదిలింది రాజారావు మదిలో.

ఆ టీచర్సుడే రోజున కట్టుకోవటానికి, కప్పుకోవటానికి, కడుపునిండా తినటానికి అంతంత మాత్రంగా వున్న ఒక పాఠశాల ఉపాధ్యాయుడు ఏ పేరు ప్రతిష్టలూ కోరకుండా మనస్ఫూర్తిగా సంతోషంగా తన వంటిమీద వున్న శాలువా తీసి ఆ రిక్షా అతనికి కప్పాడు.

"వెళ్ళు. ఇక వెచ్చగా వుంటుంది" అని చెపుతున్న రాజారావు వంక కళ్ళనీళ్ళతో చూస్తూ, చేతులెత్తి దణ్ణం పెడుతూ, "చల్లగా వుండు బాబూ" అని దీవిస్తూ వెళ్తున్న రిక్షా అతను దేముడిలాగ అని పించాడు.

ఇవాళ గుళ్ళోకి వెళ్లలేక పోయాడు. అయినా ఎంతో మంచిపని చేసినట్లు మనసంతా తృప్తిగా వున్నది.

ఏదో అవ్యక్తానందం మనసంతా ఆవరించింది.

అర్ధరాత్రి అజ్ఞాతంగా ఉపాధ్యాయుడు రిక్షావానికి చేసిన సన్మానం అది. ఆ సంఘటన ఏ ఫొటోగ్రఫరూ ఫొటో తీయ లేదు.

ఏ విలేఖరి రాసుకోలేదు.

"ఇక పదిహేను సంవత్సరాల క్రితం ఈ నాటి రోజు తన జీవితంలో ప్రవేశించి కష్టసుఖాల్ని పంచుకుంటూ, సంసారసాగరాన్ని ఈదుతున్న తన అర్ధాంగి [illegible] మెడలో ఈ పూలమాల వేయాలి" అను కుంటూ లోపలికి నడిచాడు రాజారావు.